

งานวิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของผู้เรียนหลังผ่านหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชน ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของผู้เรียน หลังผ่านหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชนในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยได้ทำการศึกษาจากผู้เรียนที่ผ่านหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชน ในโรงเรียนเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านดอนแก้ว โรงเรียนบ้านแม่แฝกใหม่ โรงเรียนบ้านสันคะยอม โรงเรียนบ้านท่าเหมืองดง โรงเรียนสองแคววิทยาคม โรงเรียนเรณูนาเชลิ วิทยาลัย และโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบทดสอบอัตนัยประยุกต์ตามจุดมุ่งหมายของสิ่งแวดล้อมศึกษา แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างนำมาวิเคราะห์โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric Scoring) และใช้ตาราง Matrix เพื่อพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของผู้เรียน หลังผ่านหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชน มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้ วิเคราะห์ประสิทธิผลของผู้เรียนหลังผ่านหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชนในด้านความรู้พื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม ความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม เจตคติต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม ทักษะต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม จากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาหาปัจจัยที่เกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า

1) ประสิทธิผลของผู้เรียนเมื่อผ่านจากหลักสูตรการอนุรักษ์และฟื้นฟูลุ่มน้ำปิงสำหรับเยาวชน พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่มีความรู้ มีความตระหนัก มีเจตคติ มีทักษะในการจัดการ ตลอดจนการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน่าพึงพอใจที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เข้าใจและทำกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานการณ์จริง นำไปสู่ความตระหนักที่จะร่วมมือกันในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบต่อแม่น้ำปิง โดยใช้ทักษะและกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยในกระบวนการเรียนรู้

สำหรับโรงเรียนที่ประสิทธิผลของผู้เรียนอยู่ในระดับที่ดี สามารถเป็นต้นแบบได้ คือ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย โรงเรียนบ้านท่าเหมืองดง โรงเรียนบ้านแม่แฝกใหม่ โรงเรียนบ้านสันคะยอม และโรงเรียนสองแคววิทยาคม โรงเรียนเรณูนาเชลิ

2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลของผู้เรียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา อันได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละโรงเรียนมีการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับที่ดีถึงดีมาก ส่วนการมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับพอใช้

โรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ประสิทธิผลของผู้เรียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาก็อยู่ในระดับที่ดี สำหรับโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน และการมีส่วนร่วมของชุมชนก็อยู่ในระดับพอใช้ ประสิทธิผลของผู้เรียนด้านสิ่งแวดล้อมศึกษาก็อยู่ในระดับพอใช้

The two objectives of this study were 1) to study the effectiveness of the students after studied through the Ping Watershed Conservation and Restoration Curriculum for Youths in schools of the Education Service Area, Chiang Mai Province 2) to study the factors related to the effectiveness of the learners after studied this curriculum. This study was carried out by looking into the learners who had studied the Ping Watershed Conservation and Restoration Curriculum for Youths in 7 schools of the Education Service Area, Chiang Mai Province; namely Ban Don Kaew Schools, Ban Mae Faek Mai Schools, Ban San Kha Yorm Schools, Ban Tor Muang Lang Schools, Song Kwae Witthayakom Schools, Regina Caeli Schools and Yupparaj Witthayalai Schools, including the schools administrators, teaching staff and schools board committees. The instruments used in this study were written tests that had been adapted according to the objectives of the Environmental Education, the interviewing forms that had been structured for analysis by Rubric Scoring and Matrix to consider factors that were associated with the effectiveness of the students after having studied the Ping Watershed Conservation and Restoration Curriculum for Youths. The study included the following processes: the analysis of the effectiveness of students after having studied the Ping Watershed Conservation and Restoration Curriculum for Youths in

their basic knowledge of the environment, their awareness toward the environment, their attitudes towards the environmental problems, their skills in coping with the environmental problems and their participation in the environmental activities. Then the result of the analysis was taken for the consideration of factors contributing to the effectiveness of the learners. The study found out that:

1) On the effectiveness of learners after studied through the Ping Watershed Conservation and Restoration Curriculum for Youths, the study revealed that the majority of the students had possessed knowledge, awareness, attitude and skills in management along with the participation in environmental activities at the satisfactory level. The learners knew and understood and conducted the environmental education activities in real situations, which led to the awareness to participate in solving the environmental problems with the feeling of responsibility towards the Ping River by using diverse skills and activities in the learning process.

There were six schools with the effectiveness of the learners at such a good level as to be able to serve as good models to other schools. They were Ban Mae Faek Mai Schools, Ban Tor Muang Lang Schools, Ban San Kha Yorm Schools, Song Kwae Witthayakom Schools, Regina Caeli Schools and Yupparaj Witthayalai Schools.

2) The students' effectiveness factors on environmental education included the curriculum development, the academic management affairs and learning process were found that the curriculum development, the academic management affairs and learning process were at good to very good levels, while community participation was at fair level.

The schools that had the curriculum development, the academic management affairs and learning process at good to very good level, the learners' effectiveness on environmental education were also at good level. For those schools that had the curriculum development, the academic management affairs, learning process and community participation at fair level, learners' effectiveness on environmental education were at fair level as well.